

ним у вітчизняному законодавстві / В. М. Божко // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2011. – № 4. – С. 35-44.

3. Цвік М. В. Фундаментальні проблеми теорії права / М. В. Цвік // Антологія української юридичної думки: у 10 т. / редкол.: Ю. С. Шемшученко та ін. – Т. 10: Юридична наука незалежної України. – К., 2005. – 512 с.

4. Александров Н. Г. Советское трудовое право: учеб. / Н. Г. Александров, А. Е. Пашерстник. – М.: Госюриздат, 1952. – 151 с.

5. Кондратьєв Р. І. Локальні норми і прогалини в праві / Р. І. Кондратьєв // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2012. – № 1. – С. 17-21.

6. Ротань В. Г. Проблема системи права і творчий потенціал трудового права / В. Г. Ротань // Ученые записки Таврического национального университета им. В. И. Вернадского. Серия «Юридические науки». – 2005. – № 3. – С. 116-126.

УДК 341.16(15)(477)(043.2)

Макеєва О. М., к.ю.н.,
Текеджанова К. Б., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ДЕРЖАВНЕ КОСМІЧНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ

Одним із важливих чинників, який визначає місце держави у світовому рейтингу соціально-економічного розвитку, є можливість самостійного здійснення космічної діяльності. Цей показник поєднує наявність високоосвічених працівників та вчених, сучасних високих технологій та виробництва високого рівня. Зростання активності в галузі космічної діяльності та залучення все більшого числа країн до космічного співтовариства стали стійкими світовими тенденціями.

Україна відноситься до розвинених космічних держав світу і входить в першу п'ятірку таких, що володіють повним технологічним циклом створення ракетно-космічних комплексів: наукові дослідження, дослідно-конструкторські роботи, організація виробництва, експлуатація й утилізація.

У світі склалась уніфікована система керування національною космічною діяльністю космічними агентствами. Тому, виходячи із необхідності збереження і подальшого розвитку в інтересах незалежної України науково-технічного й виробничого потенціалу ракетно-космічної галузі колишнього СРСР, його використання для вирішення соціально-економічних проблем країни, Указом Президента України 29 лютого 1992 року створено Національне космічне агентство України (НКАУ) (з 2011

року – Державне космічне агентство України – ДКАУ). Ініціаторами створення Агентства виступили фахівці Ради Міністрів, науковці Академії наук, активісти Федерації космонавтики, керівники ракетно-космічних підприємств. Насамперед, це: Володимир Павлович Горбулін, Ярослав Степанович Яцків, Анатолій Павлович Завалішин [1].

У перші роки незалежності, коли відбувалося становлення самої держави, в економіці переважали стагнаційні процеси і системної підтримки провідним галузям національної економіки держава не надавала. У 1992 році Національним космічним агентством України було створено 4 космічні програми.

Перша космічна програма, завданням якої було зберегти космічну промисловість і потенціал конструкторського бюро. Загалом, це була програма формування космічної галузі незалежної України. Друга космічна програма розроблялася як програма розвитку космічної галузі. Аналіз можливостей космічної промисловості показав, що, зважаючи на практичну відсутність внутрішнього ринку, наявний потенціал космічної галузі є надлишковим. Тому єдиним виходом із ситуації, що склалася, був вихід на зовнішні ринки і пошук міжнародних партнерів. Виконання третьої та чинної четвертої космічної програми дало можливість Україні інтегруватися до міжнародної космічної спільноти, сформувати основи внутрішнього ринку космічних послуг, реалізувати перші кроки на шляху до комерціалізації космічної діяльності [2, с. 13].

ДКАУ і установи галузі виконують специфічні завдання, які мають суттєвий вплив на соціально-економічний розвиток держави та забезпечення надійного функціонування космічних інформаційних та комунікаційних систем для потреб національної безпеки та оборони, у тому числі управління космічними апаратами, прийом та обробку інформації від супутників різноманітного призначення, контроль цілісності навігаційного поля, контроль та аналіз космічної обстановки. Зараз до сфери управління ДКАУ входять понад тридцять промислових підприємств, науково-дослідних інститутів і конструкторських бюро різних форм власності, в яких працюють біля 27000 висококваліфікованих фахівців, 176 кандидатів і 15 докторів наук.

Одним з основних завдань ДКАУ є розвиток співробітництва України з іншими державами та міжнародними організаціями у космічній галузі. ДКАУ виступає Стороною міжнародних договорів у сфері дослідження та використання космічного простору в мирних цілях і забезпечує їх практичну реалізацію. З часу незалежної України ДКАУ укладено 18 міжнародних договорів в сфері дослідження та використання космічного простору.

Про світове визнання України космічною державою свідчить той факт, що в жовтні 2015 року на 66-му Міжнародному астронавтичному

конгресі, організованому Міжнародною астронавтичною федерацією, уперше її віцепрезидентом обрали представника України – генерального конструктора–генерального директора ДП «КБ «Південне» Олександра Дегтярева. Йому довірено чи не найважливішу сферу відповідальності керівників федерації – зв'язки з промисловістю [3, с. 29].

Таким чином, в Україні створено систему державного управління космічною діяльністю за функціональним принципом, яка ґрунтується на Конституції України, Законі України «Про космічну діяльність» та інших Законах України, організація і реалізація якої покладена на Державне космічне агентство України. Створена система, існуючий статус і роль ДКАУ відповідає національним потребам України в сфері космічної діяльності та вимогам міжнародного та європейського законодавства щодо використання космічного простору.

Література

1. Історія ДКАУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.nkau.gov.ua/nsau/catalognew.nsf/mainU/C571EC56181E6443C3256BF80052D38F?OpenDocument&Lang=U>.

2. Кузнецов Е. Високотехнологічна і прибуткова галузь / Е. Кузнецов // Український журнал. – 2001. – № 9. – С. 12-15.

3. Михайленко О. Космічна Україна: статус зберігається, а програма оновлюється / О. Михайленко // Віче. – 2016. – № 1. – С. 28-33.

УДК 338.48:339 (043.2)

Мамотенко Д. Ю., к.е.н., доцент,

Шевченко О. В., к.е.н., доцент,

Запорізький національний технічний університет, м. Запоріжжя

РОЛЬ АВІАТРАНСПОРТУ В ТУРИСТСЬКІЙ ГАЛУЗІ

Транспортні послуги – один з основних видів обслуговування в туризмі. На них припадає більша частина ціни туру (60 %). Туристськими установами для організації подорожей використовуються різні види транспорту. Основна частка в загальній масі транспортних послуг належить авіаційному транспорту [1].

Надання транспортних послуг і транспортних засобів можуть бути включені до складу туру або зарезервовані організатором та надані туристу за плату на місці. Турист може самостійно придбати такі послуги в місці перебування. Транспортні засоби можуть бути товаром, об'єктом оренди, об'єктом і засобом атракції, а також брати участь у генерації особливих видів туристичного продукту, відмінних від перевезення. Вони також можуть служити місцем розміщення, індивідуальним транспортним